СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ

спеціальність	**D8 Право**	**обов'язковість дисципліни**	**Обов'язкова**
освітня програма	**Правове забезпечення агробізнесу**	**факультет**	**Менеджменту, адміністрування та права**
освітній рівень	**Другий (магістерський)**	**кафедра**	**Права та європейської інтеграції**

ВИКЛАДАЧ

Москаленко Олена Вячеславівна

Вища освіта – Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди 2000р. Спеціальність правознавство, кваліфікація – юрист.
Науковий ступень – Доктор юридичних наук, спеціальність 12.00.05 - трудове право; право соціального забезпечення.
Вчене звання - професор
Досвід роботи – більше 25 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;
- співавтор підручників та великої української юридичної енциклопедії;
- співавтор наукових публікацій, що індексуються в наукометричній базі Scopus;
- учасник міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій;
- член редколегій наукових журналів;
- автор монографій «Основні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування в умовах ринкової економіки», «Правовідносини із загальнообов'язкового державного соціального страхування: теоретичний аспект» та ін.

телефон	**0675784976**	**електронна пошта**	alena.mko9@gmail.com	**дистанційна підтримка**	**Google meet Moodle**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	дисципліни полягає у формуванні системи знань в галузі соціальних прав суб'єктів агробізнесу , вивчення теоретичних основ соціального захисту і законодавства у цій сфері, набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини, а також формування обізнаності з основних питань правового забезпечення соціальних прав суб'єктів агробізнесу. З цією метою здобувач вищої освіти у процесі навчання повинен поглиблено вивчити законодавство України, акти вищих судових інстанцій, проаналізувати навчальну та монографічну літературу, опанувати фундаментальні поняття навчальної дисципліни, поглибити, конкретизувати та систематизувати знання, засвоєні під час лекційних та практичних занять та у процесі самостійної підготовки.
Формат	**лекції, практичні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота**
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	Здобувачі вищої освіти повинні *знати:* - теоретичні основи правового забезпечення соціальних прав суб'єктів агробізнесу; основні положення Конституції України, ключові нормативно-правові акти у сфері правового регулювання соціального захисту суб'єктів агробізнесу; державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального захисту населення; порядок призначення соціальних допомог та надання соціальних послуг певним категоріям населення; *вміти:* - визначати правовий статус працівників та інших суб'єктів агробізнесу у сфері соціального захисту; з'ясовувати зміст і межі соціальних прав відповідно до чинного законодавства; визначати належні соціальні гарантії для окремих категорій працівників аграрного сектору; застосовувати законодавчі положення для розв'язання практичних ситуацій, пов'язаних із реалізацією соціальних прав; визначати способи захисту порушених соціальних прав та обирати належні правові механізми їх поновлення; аналізувати особливості соціального захисту працівників агробізнесу в умовах воєнного стану; використовувати міжнародні та європейські стандарти для оцінювання рівня правового забезпечення соціальних прав у сфері агробізнесу.
Обсяг і форми контролю	**3 кредитів ECTS (90 годин): 16 годин лекції, 14 годин практичні заняття; модульний контроль (1 модуль); підсумковий контроль – залік**
Вимоги викладача	**вчасне виконання завдань, активність, здатність до аналітичного та кризового мислення**

Умови зарахування	**після засвоєння названих програмних результатів навчання**

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ			
Програмні компетентності	ІК Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв’язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. СК16. Здатність здійснювати юридичний супровід та правовий захист учасників суспільних відносин у сфері агробізнесу.	**Програмні результати навчання**	ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки. ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. ПРН 15. Мати практичні навички розв’язання проблем, пов’язаних з реалізацією процесуальних функцій суб’єктів правозастосування. ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативноправових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

Лекція 1.	Основи правового забезпечення соціальних прав суб'єктів агробізнесу.	**Практичне заняття 1**	Поняття та види суб'єктів соціальних прав в агробізнесі.	**Самостійна робота**	1. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948р. 2. Значення актів Конституційного Суду України та судової практики в правовому регулюванні відносин у сфері соціального забезпечення 3. Конвенція Міжнародної Організації Праці № 117 «Про основні цілі та норми соціальної політики». 4. Європейська соціальна хартія (ETS № 35) від 18 жовтня 1961 р. 5. Європейський кодекс соціального забезпечення. Страсбург, 16 квітня 1964 р. 6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1996 р. 7. Регламент Ради ЄС про застосування схем соціального забезпечення щодо осіб, які працюють за наймом, та їхніх сімей під час пересування у межах Співтовариства: міжнародний документ від 14 червня 1971р. № 1408/71 8. Договір про заснування Європейського Співтовариства: міжнародний документ від 25 березня 1957 р. 9. Хартія основних прав Європейського Союзу: міжнародний документ від 7 грудня 2000 р.
Лекція 2.	Міжнародно-правові акти та європейські стандарти у сфері праці в агробізнесі.	**Практичне заняття 2**	Акти Конституційного Суду України та МОП у сфері соціальних прав.		
		Практичне заняття 3	Формалізація трудових угод та колективно-договірне регулювання.		
Лекція 3.	Трудові відносини, оформлення праці та соціальні гарантії найманих працівників у сфері агробізнесу.	**Практичне заняття 4**	Страхування від нещасних випадків та профзахворювань в агробізнесі.		
Лекція 4.	Охорона праці, техніка безпеки та страхування від виробничих ризиків в агросекторі.	**Практичне заняття 5**	Правовий статус ВПО та уразливих категорій у сільській місцевості.		
		Практичне заняття 6	Застосування досвіду Франції (TITRE), Німеччини та Польщі (KRUS).		
Лекція 5.	Соціальний захист окремих категорій працівників у сфері агробізнесу (жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб та осіб з інвалідністю).	**Практичне заняття 7**	Гармонізація законодавства, гуманітарне розмінування та розбудова FSDN.		
Лекція 6.	Законодавчі стандарти та досвід забезпечення соціальних прав аграріїв у країнах ЄС.				
Лекція 7.	Стан аграрного сектору та забезпечення соціальних прав працівників у сфері агробізнесу				

	України в умовах війни.				

Лекція 8.	Напрями адаптації європейського досвіду, FADN/FSDN та післявоєнне відновлення.				

Нормативно-правові акти

1. **Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.**
2. **Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 року № 2017-III. Офіційний вісник України. 2000. № 44. Ст. 1876.**
3. **Про прожитковий мінімум : Закон України від 15 липня 1999 року №966-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 38. Ст. 348.**
4. **Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 року № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2019. № 18. Ст.73.**
5. **Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28 лютого 1991 року № 796-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 16. Ст. 200.**
6. **Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21 березня 1991 року № 875-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 21. Ст. 252.**
7. **Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні: Закон України від 16 грудня 1993 року № 721-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 4. Ст. 18.**
8. **Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовтня 1993 року № 3551-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 45. Ст. 425.**
9. **Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21 листопада 1992 року № 2811-XII (в редакції Закону України від 22 березня 2001 року). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 20. Ст. 102.**
10. **Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 1 червня 2000 року № 1768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 35. Ст. 290.**
11. **Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю : Закон України від 16 листопада 2000 року № 2109-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 1. Ст. 2.**
12. **Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: Закон України від 25.09.2019р. № 552 – IX. Голос України.2020.27 квіт. (№ 7-75).**

Література

1. **Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України. 2-ге вид. Київ: Знання, 2008. 663 с.**
2. **Велика українська юридична енциклопедія: Право соціального забезпечення / редкол.: М. І. Іншин, О. М. Ярошенко та ін. Київ ; «Вид-во Людмила», 2020. 912 с.**
3. **Москаленко О. В. Основні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування в умовах ринкової економіки: монографія. Х.: Юрайт, 2012.**
4. **Пенсійне забезпечення: підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін.; за ред. О. М. Ярошенка. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2017. 308 с.**
5. **Право соціального забезпечення: підруч. / за заг. ред. О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 376 с.**
6. **Право соціального забезпечення України: підруч. / Пилипенко П. Д. та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 4-те вид., переробл. і доповн. Київ: Ін Юре, 2014. 476 с.**
7. **Право соціального забезпечення України: навч. посібник (з урахуванням новел пенсійної реформи) / за ред. П.Д. Пилипенка. 3-тє вид., змін. і доповн. К.: Істина, 2012. 232 с.**
8. **Право соціального забезпечення в Україні : підруч. / Т.А. Занфірова, М.І. Іншин, С.М. Прилипко та ін. ; за заг. ред. Т.А. Занфірової, С.М. Прилипка, О.М. Ярошенка. 2-ге вид. переробл. і доповн. Х. : ФІНН, 2012. 640 с.**
9. **Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Загальна частина: навч. посібник. Чернігів: ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.**
10. **Практика соціального забезпечення конкретних категорій населення : навч. посіб. Т. 2 / К. В. Дубич. - Львів : Магнолія 2016, 2021. 428 с.**
11. **Білик О. І. Механізми регулювання та інструменти оцінювання соціальних ризиків :монографія / О.І. Білик ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". Львів : Растр-7, 2020. 394 с.**
12. **Ялдин, І. В. Соціальний захист та пенсійне забезпечення в Україні :навчальний посібник. Харків : Мераш Publisher : О.А. Мірошниченко, 2019. 174 с.**

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.